

INDEX OF NAMES FOR THE DIASPORA ISRAEL DAY TRACTATE

Before the 20th century

Rabbi Meir Shapira of Lublin (1887-1933) – a leading rabbi in Poland during the pre-Holocaust period. Initiated the Daf Yomi (“daily page”) project for the coordinated study throughout the Jewish world of all 2,711 pages of the Babylonian Talmud, one page a day, over a cycle lasting seven and a half years. The first Daf Yomi cycle began on Rosh Hashanah 1923 and the project is currently in its 13th cycle. **Shapira passed away on the 7th of Mar- Cheshvan.**

Rabbi Nachman of Breslov (1772-1810) – also known as Nachman of Uman. The fourth generation in a Hassidic dynasty and the founder of the Breslov Hassidic sect, which is now one of the largest Hassidic movements in the Jewish world. Nachman of Breslov emphasized the importance of prayer, solitude in nature, and simple, naïve faith. His teachings have been published and studied widely, including in non-Hassidic circles.

Rabbi Yaakov Amadin (1698-1776) – one of the most prominent rabbis of 18th-century Germany. Also known by the acronym Yavetz. One of the leaders of the opposition to Sabbateanism and messianism. He engaged in polemical debates with the senior rabbis of his generation.

The 20th-21st Centuries

Abba Kovner (1918-1987) – a Hebrew writer, poet and educator. Leader of the partisans in the Vilna Ghetto. Kovner made Aliyah in 1945 and was active in the Hanakam underground movement. After the establishment of Israel, Kovner served as the cultural officer of the IDF's Givati Brigade and was among the founders of the Diaspora Museum.

Achinoam Nini (1969-) – an Israeli singer and songwriter who has developed a

Babylonian Talmud, Tractate Berachot – the opening tractate of the Talmud, beginning with the well-known words “From what time may one recite the Shema in the evening?” The tractate forms part of Seder Zera'im (the “Order of Seeds,”) and concentrates mainly on laws concerning blessings and prayers.

Babylonian Talmud, Tractate Pesahim – the third tractate in Seder Moed (the “Order of Festivals,”) Tractate Pesahim includes 10 chapters discussing the detailed laws of Passover.

Babylonian Talmud, Tractate Ta'anit – the eighth tractate in Seder Moed. The tractate discusses the laws of fasts in general, and in particular the laws concerning public fasts announced in response to the “failure of rains” and drought years. The tractate includes the famous legends concerning Honi the Circle-Drawer.

Midrash Sifre – a halakhic Midrash on the Book of Leviticus, sometimes known as the Law of the Priests. Some scholars believe that the Midrash was authored by the amora Rav, and accordingly the work is also sometimes referred to as Sifre de-Rabbi Rav.

successful international career and is known around the world as Noa. Nini was born in Israel but spent her youth in the United States. She has performed to diverse audiences, including in the Vatican.

Amos Kenan (1927-2009) – an Israeli writer, columnist, satirist, and playwright. Kenan fought in the Lechi underground movement before the establishment of Israel. As a columnist he was one of

Midrash Tanhuma – collections of Aggadot discussing the Pentateuch. Many of the sayings in the Midrash are attributed to the amora Tanhuma Bar Abba, who lived in the Land of Israel. The Midrash is written mainly in Aramaic and was redacted in its final form in the early 9th century.

Scroll of Antiochus – an aggadic text retelling the events of Hanukkah concisely and in story form. There is a debate concerning the date of authorship of the scroll and whether it precedes or postdates the Books of the Hasmoneans. The scroll was written in Aramaic and translated into Hebrew by Rabbi Saadia Gaon. This is effectively the only Jewish text describing the Hanukkah story, after the Books of the Maccabees were excluded from the Jewish canon following the Bar Kochva Revolt.

Song of Songs Rabba – an early Midrash written in the Land of Israel on the Song of Songs, probably redacted in the 6th or 7th century. The Midrash provides an interpretation of each verse of the Song of Songs in order.

the leading opponents of the dominant Mapai party, while after 1967 he adopted dovish positions concerning the Israeli-Palestinian conflict.

Amos Oz (1939-) – an Israeli writer and thinker, professor of literature at Ben Gurion University. Oz's books have been translated into 42 languages and he has won prestigious literary prizes, including the Israel Prize, the Goethe Prize, and the Bialik Prize.

Ayelet Zioni and Gili Liber – members of **Gaya**, an Israeli band formed in 1997. Zioni and Liber wrote the band's best-known song, "A Song for Love," which has become an unofficial Israeli anthem and is well-known beyond Israel's borders.

Daniel Boyarin (1946–) – an American-Jewish philosopher and scholar of Jewish history and religion. Boyarin is well known for his critical views concerning the Israeli state, and has even been accused by some American-Jewish circles of being an anti-Zionist. Boyarin has taught at many institutions, including Ben Gurion University, the Hebrew University of Jerusalem, Bar Ilan, Yale, Harvard, and Yeshiva University.

David Ben Gurion (1886–1973) – the leader of the pre-state Yishuv in the Land of Israel. Ben Gurion declared the establishment of the State of Israel and served as the new nation's first prime minister and defense minister. Ben Gurion favored the "statist" approach, as for example when he dismantled the underground movements and established the IDF just before the outbreak of the War of Independence.

David Hartman (1931–2013) – a rabbi, scholar, and theologian from the liberal and pluralistic wing of Orthodox Judaism. Born in New York and a student of Rabbi Soloveitchik. He immigrated to Israel from Montreal in 1971 and founded the Shalom Hartman Institute in Jerusalem. The institute promotes Jewish studies for Jews from all streams and from the Diaspora and Israel.

Debbie Friedman (1951–2011) – an American-Jewish singer and composer in the field of Jewish liturgical music. Friedman's melodies are particularly associated with the Reform and Conservative movements in the US, but they have also influenced liberal and Modern Orthodox Jewish circles in Israel and around the world.

George Steiner (1929–) – A French-born Jewish American literary critic, essayist,

philosopher, novelist, and educator. Steiner sees Jewish Diaspora life as an ideal, and considered critical towards the Zionist movement.

Herzl Hakak (1948–) – an Israeli Iraqi writer and poet. Chairperson of the Hebrew Writers Association in Israel. Herzl's identical twin brother, Balfour Hakak, is also a writer and poet. Both brothers have written extensively about the history and life of the Jewish communities of Babylon and Iraq.

Jonathan Boyarin (1956–) – an anthropologist whose fields of interest include Jewish culture, identity, and community. Together with his brother, Daniel Boyarin, he has written several books on these subjects.

Kobi Aflalo (1976–) – Israeli singer and songwriter. Aflalo has been active in various musical groups since emerging on the music scene in 2006.

Leah Goldberg (1911–1970) – one of the best-known Hebrew poets of modern times, Goldberg also authored books for children and adults and worked as a translator and literary scholar. Born in Prussia before the First World War, Goldberg made Aliyah in 1935 and joined the circle of poets led by Alterman and Shlonsky. Her children's books are popular to this day in Israel and many of her poems have been set to music over the years.

Rabbi Mordecai Menahem Kaplan (1881–1983) – A rabbi, essayist and Jewish educator and the co-founder of Reconstructionist Judaism.

Nathan Sharansky (1948–) – a Prisoner of Aliyah and Refusenik in Soviet Russia. After coming to Israel, Sharansky became a politician and served as a minister. He serves as the Chairperson of the Jewish Agency for Israel.

Rachel (1890–1931) – Rachel Bluwstein was one of the most prominent and best-known of the modern Hebrew poets. Born in Imperial Russia, Rachel made Aliyah in 1909. She joined Ha'alamot Farm

(farm of maidens) by the Sea of Galilee, which became an important theme in her poems. While living on Kibbutz Degania she contracted tuberculosis and died in isolation in Tel Aviv at the age of 41.

Shai Agnon (1887–1970) – Shmuel Yosef Agnon was one of the greatest Hebrew writers of modern times. He was awarded the Nobel Prize for Literature in 1966. Shmuel Yosef Czaczkes was born in Galicia and changed his name on the basis of his first novel *Agunut* ("Forsaken Wives,") which was published after he made Aliyah in 1908. Agnon's works draw from diverse Jewish sources, including the Bible, Talmud, and Hassidic stories.

T. Carmi (1925–1994) – the nom de plume of Carmi Charny, a Hebrew poet, translator, and editor. Carmi was born in Brooklyn in a Haredi family; his father was a rabbi. In 1947 he made Aliyah and joined the Haganah. Carmi served as a professor in residence of literature at HUC in Jerusalem and at Yale, Stanford, Oxford, and other universities.

Yitzhak Rabin (1922–1995) – a chief-of-staff, minister of defense, ambassador and prime minister of Israel in the state's 17th and 25th governments. Recipient of the Nobel Peace Prize in 1994. Rabin was assassinated while serving his second term as prime minister by the Jewish assailant Yigal Amir, who opposed his political approach.

Rabbi Yosef Dov Halevy Soloveitchik (1903–1993) – a rabbi, head of yeshiva, religious philosopher, and one of the leaders of Orthodox Jewry in the US, in Religious Zionist circles, and in the Mizrachi movement. Soloveitchik, the great-great-grandson of Rabbi Naftali Zvi Yehuda Berlin and the grandson of Rabbi Chaim of Brisk, pursued advanced academic studies alongside his Torah education. In later life he became the spiritual leader of Modern Orthodoxy in the US.

מפתח השמות למסכת יום תפוצות-ישראל

לפני המאה ה-20

ר' יעקב עמדין (1698-1776) - מגדולי רבני המאה ה-18 באשכנז, ידוע גם בכינויו יעב"ץ. היה ממובילי מסע ההתנגדות לשבתאות ולמשיחיות וניהל פולמוסים מול בכירי הרבנים בדורו.

ר' מאיר שפירא מלובלין (1887-1933) - מבכירי רבני פולין בתקופה שקדמה לשואה. מייסד רעיון "הדף היומי": לימוד של 2,711 דפי התלמוד הבבלי, דף אחד בכל יום, במחזור של שבע וחצי שנים ובאופן אחיד בכל רחבי העולם. מחזור הלימוד הראשון החל ב-'א' תשרי תרפ"ד (1923) וכיום מתקיים המחזור ה-13. **נפטר ביום ז' בחשוון.**

ר' נחמן מברסלב (1772-1810) - מכונה גם נחמן מאומן. אדמו"ר בדור הרביעי לחסידות ומייסד חסידות ברסלב, שהיא כיום מתנועות החסידות הגדולות בעולם היהודי. ר' נחמן מברסלב הדגיש את ערכי התפילה, ההתבודדות בטבע והאמונה התמימה והפשטה, והגותו מתפרסמת ונלמדת במעגלים רחבים, גם מחוץ לעולם החסידות.

מגילת אנטיוכוס - מדרש אגדה המגולל בקיצור רב ובלשון סיפורית את אירועי חג החנוכה; ישנו יוכוח לגבי מועד כתיבתה של המגילה, והאם הינה מוקדמת או מאוחרת לספרי החשמונאים. המגילה נכתבה בארמית ותורגמה על ידי רב סעדיה גאון. זהו למעשה החיבור היהודי היחיד שגולל את סיפור החג, בשעה שספרי המקבים נעלמו מן הקאנון היהודי לאחר מרד בר כוכבא.

מדרש תנחומא - קובצי אגדה העוסקים בחמשת חומשי תורה, ואשר אמירות רבות בהם מיוחסות לאמורא הארץ-ישראלי תנחומא בר אבא. רובו של המדרש נכתב בארמית, והוא התגבש סופית בתחילת המאה ה-9.

מדרש ספרא - מדרש הלכה לספר ויקרא, המכונה "תורת כהנים". על פי חלק מן הסברות מחברו היה האמורא רב, ועל כן הוא מכונה לעתים גם "ספרא דבי רב".

שיר השירים רבה - מדרש ארץ-ישראלי קדום על מגילת שיר השירים, אשר נערך ככל הנראה בסביבות המאה השישית או השביעית לספירה. המדרש דורש את כל פסוקי המגילה על פי סדרם.

תלמוד בבלי, מסכת ברכות - המסכת הפותחת את ה-ש"ס, ומתחילה במילותיו הראשונות הנודעות של התלמוד - "מאימתי קורין את שמע בערבין". המסכת הינה חלק מסדר זרעים, ועוסקת בעיקר בהלכות הקשורות לברכות ותפילות.

תלמוד בבלי, מסכת פסחים - המסכת השלישית בסדר מועד, ובה עשרה פרקים העוסקים בפרטי הלכות חג הפסח.

תלמוד בבלי, מסכת תענית - המסכת השמינית בסדר מועד, העוסקת בדיני תעניות בכלל ובפרט בדיני תעניות הנגזרות על הציבור במקרה של "עצירת גשמים" ובשנת בצורת. במסכת זו נמצאות האגדות המפורסמות על חוני המעגל.

החל מהמאה ה-20

אבא קובנר (1918-1987) - סופר ומשורר עברי, מחנך ומנהיג תנועת הפרטיזנים בגטו וילנה. בשנת 1945 עלה קובנר לארץ ישראל והיה פעיל במחתרת "הנקם", לאחר הקמת המדינה שימש כקצין התרבות של חטיבת גבעתי, והיה ממקימיו של בית התפוצות.

אחינועם ניני (-1969) - זמרת ומלחינה ישראלית, בעלת קריירה בינלאומית מצליחה, המוכרת בעולם גם בכינויה NOA. ניני נולדה בישראל וחייה בנעוריה בארצות הברית.

איילת ציוני וגילי ליבר - חברי **להקת גאיה**, שהוקמה בשנת 1997. ציוני וליבר חתומים על שירה המפורסם ביותר של הלהקה, "שיר לאהבה", אשר הפך לפזמון ישראלי נפוץ המוכר גם מעבר לגבולותיה של ישראל.

ג'ורג' סטיינר (-1929) - פילוסוף יהודי יליד פריס, סופר, מחזאי, מבקר ספרות ופרופסור לספרות השוואתית באוניברסיטת ג'נבה. סטיינר דואה את הקיום היהודי בתפוצה כאידאל, ונחשב להוגה ביקורתי כלפי התנועה הציונית.

דבי פרידמן (1951-2011) - זמרת ומלחינה יהודייה-אמריקאית של מוזיקה יהודית מקודשת. לחניה מזוהים בעיקר עם התנועות הרפורמית והקונסרבטיבית בארה"ב, אך השפעתם ופרסומם נרחב גם בחוגים יהודים ליברלים בישראל וברחבי העולם, וכן בחוגים של האורתודוקסיה המודרנית.

דוד בן גוריון (1886-1973) - ראש הנהגת "המדינה שבדרך", אשר הכריז על הקמתה של מדינת ישראל וכיהן כראש הממשלה ושר הבטחון הראשון של ישראל. בן גוריון דגל בתפיסת הממלכתיות אשר הביאה אותו, בין השאר, לפרק את המחתרות ולהקים את צה"ל ערב פרוץ מלחמת העצמאות.

דוד הרטמן (1931-2013) - רב, איש אקדמיה ותאולוג מן הזרם הליברלי והפולורליסטי של היהדות האורתודוקסית. יליד ניו-יורק ומתלמידו של הרב סולובייצ'יק. עלה לישראל ממונטריאל ב-1971 והקים בירושלים את המרכז החינוכי "מכון שלום הרטמן" השם דגש על לימוד יהודי כוללני לכל הזרמים מהארץ ומחו"ל.

דניאל בויארין (1946-) - פילוסוף וחוקר יהודי-אמריקאי של ההיסטוריה והדת היהודית. בויארין ידוע בדעותיו הביקורתיות כלפי השלטון בישראל, ואף הואשם על ידי הוגים יהודים-אמריקאים באנטי-ציונות. לימד בין השאר באוניברסיטת בן גוריון, האוניברסיטה העברית, בר אילן, אוניברסיטת ייל, הרווארד ושיבה יוניברסיטי.

יונתן בויארין (1956-) - אנתרופולוג העוסק בתרבות, זהות וקהילה יהודית. כתב ביחד עם אחיו, דניאל בויארין, מספר ספרים העוסקים בנושאים הנ"ל.

הרצל חקק (1948-) - סופר ומשורר ישראלי יליד בגדד, יו"ר אגודת הסופרים העבריים. הרצל חקק ואחיו התאום הזהה בלפור חקק, גם הוא סופר ומשורר, מרבים לכתוב על החיים וההיסטוריה של יהודי בבל ועידאק.

ט. כרמי (1925-1994) - שם העט של כרמי טשרני, משורר עברי, מתרגם ועורך. יליד ברוקלין ובן לרב ממשפחה חרדית. בשנת 1947 עלה לישראל והתגייס לשורות ההגנה. היה פרופ' אורח לספרות ב-HUC בירושלים וכן באוניברסיטאות ייל, סטנפורד, אוקספורד ועוד.

הרב יוסף דוב הלוי סולובייצ'יק (1903-1993) - רב, ראש ישיבה, פילוסוף דתי, מראשי היהדות האורתודוקסית בארה"ב, הציונות הדתית ותנועת המזרחי. סולובייצ'יק, בן נינו של הנצי"ב מוולוז'ין ונכדו של הרב חיים איש בריסק, עסק במקביל להשכלתו התורנית גם בלימודים אקדמיים גבוהים. בערוב ימיו הפך למנהיגה הרוחני של האורתודוקסיה המודרנית בארה"ב.

יצחק רבין (1922-1995) - רמטכ"ל, שר ביטחון, שגריר וראש ממשלת ישראל בממשלות ה-17 וה-25. חתן פרס נובל לשלום בשנת 1994. רבין נרצח במהלך כהונתו השנייה כראש ממשלה בידי המתנקש היהודי יגאל עמיר, אשר התנדב לדרוכו הפוליטית.

הרב מרדכי קפלן (1881-1983) - רב, מנהיג והוגה דעות מרכזי ביהדות ארצות הברית במאה ה-20, מייסד זרם היהדות הרקונסטרוקטיביסטית.

לאה גולדברג (1911-1970) - היתה מן המשוררות העבריות המפורסמות ביותר בעת החדשה, סופרת ילדים ומבוגרים, מתרגמת וחוקרת ספרות. גולדברג, ילידת פרוסיה של טרום מלחמה"ע הראשונה, עלתה לארץ ישראל בשנת 1935 וחברה לחוג המשוררים של אלתרמן ושלונסקי. יצירותיה לילדים פופולריות בישראל עד היום, ורבים משיירה הלחחנו במשך השנים.

נתן שרנסקי (1948-) - היה אסיר ציון ומסורב עלייה בתקופה הסובייטית, ולאחר עלייתו הפך לפוליטיקאי ושר בממשלות ישראל. משמש כיו"ר הסוכנות היהודית.

עמוס עוז (1939-) - מן המובילים שבסופרי ישראל ואיש הגות ישראלי, פרופ' לספרות באוניברסיטת בן גוריון. ספריו תורגמו ל-42 שפות, והוא זכה בפרסי ספרות יוקרתיים כמו פרס ישראל, פרס גתה ופרס ביאליק.

עמוס קינן (1927-2009) - סופר, פובליציסט, סאטיריקן ומחזאי ישראלי. לפני קום המדינה לחם קינן בשורות מחתרת הלח"י. כפובליציסט היה ממתנגדיה הבולטים של מפא"י, ולאחר מלחמת ששת הימים הביע בכתביו עמדות יוניות בנוגע לסכסוך הישראלי-פלסטיני.

קובי אפללו (1976-) - זמר ויוצר ישראלי. פעל במסגרת הרכבים שונים, פריצתו הגדולה נרשמה בשנת 2006.

רחל (1890-1931) - רחל בלוב'שטיין היתה מן המשוררות הבולטות והמוכרות בשירה העברית המתחדשת. רחל, ילידת רוסיה, עלתה לארץ ישראל ב-1909, ולאחר מכן הצטרפה ל"חוות העלמות" שעל שפת הכנרת, אשר הפכה למושא מרכזי בשירה. בעודה חיה בקבוצת דגניה נדבקה בשחפת, ומתה בבדידות בגיל ארבעים ואחת בתל אביב.

ש"י עגנון (1887-1970) - שמואל יוסף עגנון היה מגדולי הסופרים העבריים בעת החדשה וחתן פרס נובל לספרות לשנת 1966. עגנון נולד בגליציה בשם שמואל יוסף צ'צ'קס ושינה את שמו בעקבות סיפורו הראשון "עגונות" שהתפרסם לאחר עלייתו לישראל ב-1908. יצירתו העשירה יונקת מן המקורות היהודיים - תנ"ך, תלמוד, סיפורי חסידיים ועוד.